AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 25.10.2007
COM(2007) 632 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

Az Európai Unió Szolidaritási Alapja
2006. évi jelentés

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

Az Európai Unió Szolidaritási Alapja
2006. évi jelentés

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés ... 3
2. A 2006. folyamán benyújtott új kérelmek ... 3
3. A 2005. folyamán benyújtott kérelmek ... 6
4. Aktuális kérdés: Árfolyam-alkalmazás az euróövezeten kívül ... 7
5. Finanszírozás ... 7
6. Ellenőrzés ... 8
7. Lezáró eljárások ... 9
8. Javaslat a Szolidaritási Alapról szóló új rendeletre ... 10
9. Következtetések ... 10

Annex 1 European Union Solidarity Fund applications received or completed in 2006 ... 12

Annex 2 Criteria to mobilise the EU Solidarity Fund ... 13

Annex 3 Determination of the amount of aid ... 14

Annex 4 Thresholds for major disasters applicable in 2006 (based on 2004 figures for Gross National Income) ... 15

1. BEVEZETÉS

Az Európai Unió Szolidaritási Alapja 2002. november 15-én jött létre[1]. A Szolidaritási Alapról szóló rendelet 12. cikke előírja, hogy az alap előző évi tevékenységéről jelentést kell készíteni az Európai Parlament és a Tanács számára. A korábbi három jelentéshez hasonlóan ez a jelentés is a következő három területen foglalja össze az alap 2006. évben végzett tevékenységét: a 2006. folyamán érkezett új kérelmek elbírálása, a támogatások folyamatban lévő végrehajtásának ellenőrzése, valamint a végrehajtási jelentések értékelése lezárásuk előkészítése céljából.

Ezenkívül a jelentés bemutatja a Bizottság által 2005. április 6-án a Szolidaritási Alapról előterjesztett és a 2000-2006. közötti pénzügyi terv lejártát követő időszakra vonatkozó új rendeletjavaslat készítésében elért haladást.

2. A 2006. FOLYAMÁN BENYÚJTOTT ÚJ KÉRELMEK

2006. folyamán a Bizottsághoz négy új, Szolidaritási Alapból folyósítandó támogatás iránti kérelem érkezett. Az 1. melléklet részletes áttekintést ad valamennyi esetről. Ezek elbírálása a rendeletben meghatározott feltételek szerint és azoknak az információknak az alapján történt, amelyeket a kérelmező államok szolgáltatni tudtak.

Egyesült Királyság

2006. február 17-én az Egyesült Királyság a Hertfordshire grófságban található buncefieldi olajtároló telepen 2005. december 11-én történt robbanások és tűzeset okán folyamodott támogatásért a Szolidaritási Alaphoz. A robbanások vagyoni, infrastrukturális és környezeti károkat okoztak, valamint üzleti összeomláshoz vezettek. Átmenetileg 2000 embert lakoltattak ki otthonából. A katasztrófa okozta közvetlen károk összesen 730 millió EUR-t tettek ki. Az érintett terület lakosainak száma 138 000, közülük az Egyesült Királyság hivatalos becslése szerint legfeljebb 10 000 embert érintett a csapás.

A rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerint *elsősorban* jelentős természeti katasztrófák esetén alkalmazható[2]. Jóllehet, nem zárja ki tehát az ipari katasztrófák esetén nyújtott támogatást, az ilyen esetek csak kivételes körülmények között tekinthetők támogathatóknak[3].

Az Egyesült Királyság esetében 2006-ban 3,203 milliárd EUR (2002. évi árakon számítva 3 milliárd EUR) volt az az elfogadott küszöbérték, amely mellett az EU

---

1 A Tanács 2002. november 11-i 2012/2002/EK rendelete az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról, HL L 311, 2002.11.14. 3.o., a továbbiakban: „rendelet”.

2 A 2. cikk (1) bekezdése kimondja: „Egy tagállam vagy az Európai Unióval csatlakozási tárgyalásokat folytató ország kérelmére (a továbbiakban: „kedvezményezett állam”) az alapból elsősorban akkor nyújtható támogatás, ha az adott állam területén egy vagy több régiót, illetve egy vagy több országot érintő, az életkörülményekre, a természetes környezetre vagy a gazdaságra nézve komoly következményekkel járó jelentős természeti katasztrófa következik be”.

3 Az egyetlen olyan eset, amelynek alkalmával az EU a Szolidaritási Alapból nyújtott támogatást, a *Prestige* nevű olajszállító tartályhajó spanyol partok közelében történt elsüllyedése volt.

Szolidaritási Alapja igénybe vehető volt. Minthogy a robbanás okozta közvetlen kár az EUSZA igénybevétele céljára elfogadott küszöbértéknél lényegesen alacsonyabb volt, az Egyesült Királyság kérelmét a rendeletnek az EUSZA nagyon különleges körülmények együttes teljesülése mellett megengedett felhasználásáról rendelkező 2. cikke (2) bekezdésében leírt „rendkívüli regionális katasztrófa" feltételeire hivatkozva nyújtotta be[4]. A rendelet előírja, hogy a Bizottság ezeket a feltételeket a „legszigorúbban" alkalmazza.

A kérelem értékelése kimutatta, hogy bár a robbanás helyi viszonylatban tetemes károkat okozott, a kérelem nem felel meg az alap igénybevételére rendeletben megszabott feltételeknek. A károk jelentős mértékben az alap igénybevételére elfogadott küszöbérték alatt maradtak (a küszöbértéknek mindössze 23 %-át tették ki), a térség lakosságnak pedig csupán töredékét érintette a csapás. E körülményekre figyelemmel az Egyesült Királyság hatóságai úgy döntöttek, hogy a Bizottsághoz intézett 2006. március 22-i keletű levelükben visszavonják a kérelmet.

Görögország

2006. május 22-én a görög hatóságok kérelmet nyújtottak be a Görögország keleti határán található Evrosz folyó térségében 2006 márciusában bekövetkezett árvízzel kapcsolatban. 2006 júliusában és novemberében kiegészítő információkat szolgáltattak, amelyeknek görög nyelvű eredetiről történő lefordítása jelentősen hátráltatta a kérelem elbírálását. Az Evrosz folyó térségében történt árvizekkel kapcsolatban 13 hónap leforgása alatt második alkalommal érkezett kérelem. Az első kérelmet 2005-ben terjesztették elő, ám mivel nem bizonyult támogathatónak, elutasították[5].

A 2006. évi árvíz mintegy 372 millió EUR közvetlen kárt okozott, majdnem háromszor annyit, mint az előző évben, ám még így is kevesebb, mint a Szolidaritási Alap igénybevételére jogosító elfogadott küszöbérték, Görögország bruttó nemzeti jövedelmének (GNI) 0,6 %-a, azaz 1004 milliárd EUR. Ezért tehát a kérelmet a rendkívüli regionális katasztrófákra vonatkozó feltételek alapján vizsgálták.

Az árvízsújtotta területek lakosságát alkotó mintegy 180 000 embernek több, mint 70 %-át találták közvetlenül érintettnek. Jelentős mértékben megrongálódtak a területen a hálózatok és az infrastruktúra, a gazdasági élet megbénult a térségben. A folyópartok mentén hozzávetőleg 100 millió m^2 szántóföldet árasztott el a víz, mintegy 2000 állat vesztét okozva. Az árvíz a teljes mezőgazdasági termést tönkretette, új vetésre pedig az elárasztott területek lecsapolásának lassú üteme miatt nem volt lehetőség. A mezőgazdasági termény kiesése miatt a helyi ipar nagy része nem folytathatott mezőgazdasági, feldolgozóipari, illetve kereskedelmi tevékenységet ebben a térségben, ahol a lakosság 90 %-át a mezőgazdaság foglalkoztatja. Az öntöző és vízellátó hálózat nagy mértékű megrongálódása miatt számos településen palackozott vizet kellett osztani. A vízellátó hálózatok javítása, a vízgyűjtő medencében szennyeződésmentes alternatív furatok megkeresése, valamint új források felkutatása miatt egy évnél hosszabb ideig lehetett kritikus helyzetre

---

4 „…ha a régiót rendkívüli, elsősorban természeti, a lakossága nagyobb részére ható, a régió életkörülményeire és gazdasági stabilitására nézve súlyos és tartós következményekkel járó katasztrófa éri."

5 További részleteket a COM(2006) 444 számú végleges 2005. évi jelentés közöl.

számítani a tágabb területen. Megjegyezték, hogy az árvíznek a gazdasági tevékenységre gyakorolt, 50 éve nem látott mértékű negatív hatása olyan területet sújtott, amely már 2005-ben is súlyos árvízkárokat szenvedett. Ez a halmozott hatás komoly csapást mért a helyi gazdaság lendületére.

2007. év elején ezért a Bizottság úgy döntött, hogy javasolja az alap igénybevételét, és 9,3 millió EUR támogatás kiutalását.

Magyarország

A 2006 áprilisában és májusában bekövetkezett árvizet követően június 9-én a magyar hatóságok a Szolidaritási Alapból nyújtható támogatás iránti kérelemmel fordultak a Bizottsághoz. Mivel a kérelmet angol nyelven nyújtották be, nem volt szükség fordításra a Bizottság szolgálatainak értékelő munkájának megkezdéséhez. A Bizottság szeptember 21-én kapta meg azokat a kért további információkat, amelyekre a vizsgálat befejezéséhez szüksége volt. Az árvíz a rendelet értelmében jelentős katasztrófának minősült, hiszen a mintegy 560 millió EUR-t kitevő közvetlen kár meghaladta az alap igénybevételének elfogadott küszöbértékét (Magyarország bruttó nemzeti jövedelmének 0,6 %-a, **459 494 millió** EUR).

A csapás Magyarország 20 megyéje közül nyolcnak a lakosságát, a Duna és a Tisza folyók vízgyűjtő területén élő több mint 1,5 millió embert sújtott. A magyar hatóságok súlyos károkat jelentettek az infrastruktúra, különösen a víz- / szennyvíz-ágazat (136 millió EUR), az árvízvédelem (85 millió EUR) és a közlekedés (93 millió EUR) területén, valamint a mezőgazdaságban (több mint 61 millió).

2006. december 1-jén a Bizottság a Szolidaritási Alap felhasználása mellett döntött, és 15 millió EUR pénzügyi támogatásra tett javaslatot. Ennek megfelelően, a magyar és a görög károk fedezetét biztosító módosító költségvetési javaslatot 2007-ben, a görög kérelem vizsgálatának befejeztével terjesztette elő.

Spanyolország

A 2006 augusztusában kiütött galíciai erdőtüzeket követően a spanyol hatóságok október 4-én a Szolidaritási Alapból nyújtható támogatás iránti kérelemmel fordultak a Bizottsághoz. A kérelmet spanyol nyelven terjesztették elő, a fordítás több mint négy hetet vett igénybe.

A spanyol hatóságoktól kapott tájékoztatás szerint a tüzek összesen mintegy 91 millió EUR kárt okoztak, amely a Szolidaritási Alap igénybevételére Spanyolország esetében elfogadott küszöbérték nem egészen 3 %-a (a 2002. évi árakon 3 milliárd EUR 3,203 milliárd EUR-nak felelt meg). Minthogy a kár összértéke a Szolidaritási Alap igénybevételére elfogatott küszöbérték alatt maradt, a kérelmet a „rendkívüli regionális katasztrófa” feltételei alapján bírálták el.

A spanyol kérelem Galícia teljes területére vonatkozott, amelynek lakossága összesen 2 760 millió főt számlál. Összesen 1908 tűzesetet jegyeztek fel 128 település területén, főként Galícia 1,5 millió lélekszámú nyugati részén, közöttük olyan nagyobb városokban is, mint Santiago de Compostela, Ourense és Vigo. Noha a kiterjedt erdő- és környezeti károk bizonyítottak voltak, a kérelem csak kevéssé tudta bizonyítani a lakosságot közvetlenül ért kárt. Mindent összevetve, a bemutatott

tények nem tették lehetővé, hogy a Bizottság arra a következtetésre jusson, miszerint a kérelemben megnevezett térség lakosságának nagy részét közvetlenül érintette a természeti csapás.

Amint a kérelem is utal rá, nem vizsgálták alaposabban azt a lehetőséget, hogy a tüzek egy része nem természetes eredetű is lehetett.

Értékelésében a Bizottság azt a következtetést vonta le, hogy az a bizonyíték, amit a spanyol hatóságok szolgáltattak olyan súlyos környezeti károkra utal ugyan, amelyek az életkörülményeket hátrányosan érintik, a katasztrófa nem érintette a lakosság nagy részét, és nincs bizonyíték a régió gazdasági stabilitását ért tartós hatásra. Ez utóbbit támasztott alá az a tény is, hogy a kár Galícia GDP-jének mindössze 0,2 %-át tette ki.

Ezért a Bizottság 2007. február 20-án a kérelem elutasítása mellett döntött, s erről értesítette a Spanyol hatóságokat.

3. A 2005. FOLYAMÁN BENYÚJTOTT KÉRELMEK

A 2005 augusztusában Vorarlberg és Tirol tartományokat ért árvizek miatt 2005. október 19-én benyújtott **osztrák** kérelem – kivételes térségi katasztrófa feltételei szerint történő – elbírálása azután történt meg, miután az osztrák hatóságok 2006. január 12-én megadták a kért kiegészítő információkat.

A teljes közvetlen kár 591,94 millió EUR-ra volt tehető, amely Ausztria bruttó nemzeti jövedelmének 0,27 %-át, vagyis az EUSZA igénybevételéhez Ausztriára vonatkozó elfogadott küszöbérték (a GNI 0,6 %-ának megfelelő érték) 45 %-át jelenti. Az árvízsújtotta térségben élő 98 000 lakos több mint 60 %-át érte súlyos kár.

A bizonyítékok az infrastruktúra, különösen a közlekedés, a vízellátás, szennyvízelvezetés és az energiaellátás olyan súlyos és tartós megrongálódását mutatták, amely tartósan befolyásolta valamennyi gazdasági tevékenységet, közöttük a mezőgazdaságot is. A magánszférában okozott károkat a megrongálódott házak magas száma (csak Tirolban több mint 1200), a vállalkozások, különösen a térség fő bevételi forrását jelentő idegenforgalom szenvedte súlyos károk jellemezték. Az árvíz hatásai előreláthatóan egy évnél tovább maradtak érezhetők. Figyelemmel arra, hogy az árvíz okozta kivételes mértékű kár egy csaknem 100 000 lakosú térséget érintett, a következmények nem voltak csupán helyinek tekinthetők. Ezért a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Szolidaritási Alapot fel kell használni, és 14,8 millió EUR pénzügyi támogatást javasolt.

2006-ban fejeződött be annak a két árvíz okozta katasztrófának a vizsgálata, amelyek okán 2005-ben **Románia** nyújtott be kérelmet, miután a román hatóságok 2005. december 29-én megadták a Bizottság által kért információkat. Március 10-én a Bizottság úgy határozott, hogy igénybe veszi a Szolidaritási Alapot, és 18,8 millió EUR támogatást javasolt a tavaszi áradások, valamint 52,4 millió EUR-t a nyári árvíz okozta károk enyhítésére.

2005. december 23-án a Bizottság javasolta, hogy **Bulgária** a 2005 tavaszán bekövetkezett áradások miatt részesüljön 9,7 millió EUR, a nyári árvizek miatt pedig 10,6 millió EUR pénzügyi támogatásban.

2006. április 27-én a Tanács és a Parlament elfogadták a Bizottság módosító költségvetési javaslatát, amely egy csomagban biztosított fedezetet az Ausztriának, Romániának és Bulgáriának nyújtott támogatásokra, így a támogató határozatok Bulgária esetében június 19-én, Ausztria esetén június 29-én, Románia esetén pedig július 26-án megszülethettek.

4. AKTUÁLIS KÉRDÉS: ÁRFOLYAM-ALKALMAZÁS AZ EURÓÖVEZETEN KÍVÜL

A Szolidaritási Alapból nyújtható támogatás iránt az euróövezeten kívüli országokból legutóbb előterjesztett kérelmek kapcsán felmerült a kérdés, hogy milyen árfolyamot kell alkalmazni a támogatás nemzeti fizetőeszközben történő kifizetésekor. A rendelet nem tartalmaz konkrét rendelkezést az euró használatára vonatkozóan.

A kérdés különösen árfolyam-ingadozások, például a kérelem benyújtásának és a támogatás kedvezményezett állam bankszámlájára történő jóváírásának időpontja közötti ingadozás miatt vet fel problémákat. Ha az átváltás napja a kérelem benyújtásának napja, és a kifizetésig terjedő időszakban az adott nemzeti valuta az euróhoz képest átértékelődik, akkor nemzeti valutában számítva a támogatás értéke csökken. Természetesen a kérelem benyújtása és a kifizetés időpontja közötti árfolyamváltozások hatásai előnyösek is, hátrányosak is lehetnek.

Eddig minden esetben a benyújtás időpontjában érvényes árfolyam alapján történt az euróra váltás. A támogatás pénzügyi végrehajtásának egyszerűsítése érdekében a Bizottság eddig arra kérte a kedvezményezett államokat, hogy a megvalósítás során mindvégig ezt az egy árfolyamot alkalmazzák a támogatásról készített megvalósítási jelentésben és a pénzügyi végrehajtásról szóló nyilatkozatban is. Annak az alapelvnek megfelelően, amely szerint EUSZA bürokrácia-mentes eszköz, a Bizottság továbbra is a jelenlegi gyakorlatot szándékozik folytatni.

Ezenkívül a Bizottság továbbra is azt a gyakorlatot kívánja fenntartani, amelynek keretében a kedvezményezett államot felszólítja, hogy a Bizottság pénzügyi elszámoló árfolyamát használják referencia-árfolyamként. Az e célra alkalmazandó árfolyamokat a Hivatalos Lap közli, de megtalálhatók az alábbi elektronikus címen is:

http://europa.eu.int/comm/budget/inforeuro

5. FINANSZÍROZÁS

Azt az öt 2005. évi esetet, amelyekben év vége előtt nem fejeződött be az eljárás (a romániai, bulgáriai és ausztriai árvizek esetében), egyetlen módosító költségvetésben rendezték. Az 1/2006 számú előzetes költségvetés-módosító tervezetet[6] 2006. április 27-én fogadta el a költségvetési hatóság. A kifizetések a támogató határozatok meghozatalát és a végrehajtási megállapodás aláírását követően történhettek meg. A kifizetések mind az öt esetben azért szenvedtek késedelmet, mert a kedvezményezett államok későn terjesztették elő a támogatás felhasználására vonatkozó

[6] SEC(2006) 325 végleges 2006.3.10.

indítványaikat, amelyeket a végrehajtási megállapodásba kellett foglalni (bővebben lásd az 1. mellékletet).

A támogatás összegét minden esetben annak a Bizottság által korábban kidolgozott egységes módszer alapján állapították meg, amelynek részletes kifejtése a 2002/2003. évi jelentésben található (lásd e jelentés 3. mellékletét). 2006-ban a következő összegeket fizették ki támogatásként:

Kedvezményezett	**Csapás**	**Kategória**	**A támogatás összege** (euró)
Ausztria	árvíz	regionális	14 798 589
Románia	tavaszi áradás	jelentős	18 797 800
Románia	nyári árvíz	jelentős	52 406 870
Bulgária	tavaszi áradás	jelentős	9 722 183
Bulgária	nyári árvíz	jelentős	10 632 185
Összesen			106 357 627

Minthogy az árvízzel kapcsolatos öt esetben a szükséges források összege jelentős volt, a kifizetés céljára pedig a költségvetési eljárás időpontjában nem álltak rendelkezésre a megfelelő szabad keretek, kérelmezni kellett további kifizetési keretek biztosítását az 1/2006. előzetes költségvetés-módosítási tervben.

A Görögországtól és Magyarországtól 2006-ban érkezett kérelmekkel kapcsolatban a Bizottság a 2/2007. előzetes költségvetés-módosítási tervet[7] terjesztette elő, amelyet a költségvetési hatóság 2007. június 7-én hagyott jóvá, erről a következő évi jelentés számol majd be.

6. ELLENŐRZÉS

2006 folyamán a bizottság több ellenőrző látogatást is tett: Az első látogatást júniusban Szlovákiába (tátrai vihar) tették, a második körben pedig azt a négy országot látogatták meg (Svédországot, Észtországot, Lettországot és Litvániát), amelyeken a 2005. januári erőteljes vihar végigsöpört. Romániát októberben, Bulgáriát novemberben látogatták meg, mindkettőt a 2005-ben bekövetkezett kettős árvizet követő, Szolidaritási Alapból nyújtott támogatásokkal kapcsolatban.

Akárcsak a korábbi alkalmakkor, az érintett hatóságok most is melegen üdvözölték ezeket a látogatásokat, és lehetőséget biztosítottak a szakmai kérdések, például a kiadások támogathatóságának és az ellenőrzési kérdéseknek a tisztázására. A szlovák hatóságok felvetették az euróövezeten kívüli kedvezményezettek által alkalmazandó árfolyam kérdését. Az a megoldás, amelyről megegyezés született (lásd a fenti 4. pontot), minden olyan kedvezményezettre vonatkozik, amely 2005-ben, 2006-ban

[7] COM(2007) 148 végleges, 2007.3.28.

vagy azt követően kapott, illetve kap támogatást. A látogatások arra is lehetőséget teremtettek, hogy a Bizottság benyomást szerezzen a Szolidaritási Alap hozzáadott értékéről, és bővebb tájékoztatást kapjon a végrehajtó rendszerekről. Úgy találták, hogy bár a végrehajtó rendszerek országról országra eltérőek, azok általában véve hatékonyaknak és átláthatóknak nevezhetők, a legtöbb ország a már felállított szervezeteket és eljárásokat használja a Szolidaritási Alap céljaira. Úgy találták, hogy a végrehajtás kielégítő ütemben zajlik, s a legtöbb országban megfelelő intézkedések történtek a megfigyelési és ellenőrzési kötelezettségek betartása érdekében. Ahol nem teljesen ez volt a helyzet, ott a Bizottság újfent kiemelte: kezdettől fogva szükség van arra, hogy a figyelemmel kísérést és ellenőrzést a végrehajtás folyamatának szerves részévé tegyék.

7. LEZÁRÓ ELJÁRÁSOK

A 2012/2002. rendelet 8. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy legkésőbb hat hónappal a támogatás kifizetésének időpontját követő egyéves időszak lejárta után a kedvezményezett állam a támogatás pénzügyi végrehajtásáról jelentés köteles készíteni) a továbbiakban „végrehajtási jelentés”), amelyben nyilatkozik a kiadások indokáról (a továbbiakban: „érvényességi nyilatkozat”). Az eljárás végén a Bizottság lezárja az alapon keresztül folyósított támogatást.

Annak a két olaszországi esetben folyósított támogatásnak a lezárásával kapcsolatban, amelyekről 2005. november 18-án érkezett jelentés (a Molise/Apuliában történt földrengés és az Etna vulkánkitörése), a Bizottság megjegyezte, hogy az olasz hatóságok elköltötték az EUSZA-támogatások teljes összegét (vagyis 16 798 000 EUR-t az Etna hegy kitörésével, illetve 30 826 000 EUR-t a molisei/apuliai földrengéssel kapcsolatban). A Bizottság az olasz hatóságokat arra kérte, hogy (a végrehajtási megállapodás 9. cikkének megfelelően) tegyék meg a támogatás pénzügyi végrehajtásával kapcsolatos érvényességi nyilatkozatokat, amelyek 2006. november 22-én meg is érkeztek. A további információk tüzetes vizsgálatát követően a Bizottság 2007. április 30-án lezárta a támogatást.

A Portugáliának (a 2003. évi erdőtüzek miatt) nyújtott segéllyel kapcsolatban 2005 júniusában érkezett meg a végrehajtási jelentés, és a Bizottság 2006. május 8-án. illetve 2006. augusztus 25-én kapta meg a portugál hatóságoktól a kiegészítő információkat. A portugál hatóságok jelezték, hogy (az összesen 48 539 000 EUR összegű támogatásból) 42 359 112,21 EUR-t költöttek el ténylegesen. Következésképpen a 6 179 887,79 EUR egyenleget vissza kell fizetniük. Ezenkívül a támogatást lezáró nyilatkozatban a portugál hatóságok jelezték, hogy a könyvvizsgálat nyomán 211 613,80 EUR összegről nem igazolható, hogy a Szolidaritási Alap keretében jogos támogatás. Következésképpen, ezt az összeget is vissza kell utalni. A jelen éves jelentésben tárgyalt időszak végén azonban még nem lehetett lezárni a támogatást, mivel a kérelemben megjelölt károk felbecsülésének igazolása még folyamatban volt. A rendelet 10. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, ha új tények arra utalnak, hogy a felmerült károk becslése lényegesen alacsonyabb, akkor a Bizottság a kedvezményezett államtól a támogatás megfelelő részének visszafizetését követeli. Ezért a portugál hatóságokat felszólították, hogy igazolják a közvetlen károk összegét. 2007. április 16-án érkezett levelükben a portugál hatóságok megerősítették, hogy a tényleges közvetlen károk összegének

megállapítása megtörtént (a kérelemben becsült 1228 millió EUR-val szemben 1302 millió EUR). Következésképpen a teljes visszafizetendő összeg 6 391 501,59 EUR. A nevezett összeg visszafizetési eljárásának indítványozása megtörtént

2006-ban a Bizottság megkapta Spanyolországtól (a Portugál határ mentén történ erdőtüzek miatt) és Máltától (az árvíz miatt) folyósított támogatásokról szóló végrehajtási jelentést. A végrehajtási jelentést kiegészítő információ érkezett a *Prestige* olajszállító tartályhajó Spanyolországban történt kiömlése miatt nyújtott támogatással kapcsolatban. A jelen éves jelentés tárgyidőszakának végén ezeknek a végrehajtási jelentéseknek az értékelése még zajlott. A Rhone folyó deltájában 2004-ben bekövetkezett árvíz okán Franciaországnak nyújtott 19 625 millió EUR-ra vonatkozó végrehajtási jelentés szintén 2003-ban érkezett meg, a támogatást 2006. november 29-én zárták le. Mivel 135 492,09 EUR-t nem költöttek el, a Bizottság visszafizetési eljárást kezdeményezett.

8. JAVASLAT A SZOLIDARITÁSI ALAPRÓL SZÓLÓ ÚJ RENDELETRE

Miután az Egyesült Királyság Tanácsi Elnöksége idején a Tanács Pénzügyi Tanácsadó csoportja megkezdte a Szolidaritási Alapról szóló új rendelet javaslatának vizsgálatát, Ausztria Elnöksége alatt intenzívebbé vált a munka. Míg néhány tagállam ellenezte e jogi eszköz hatályának kiterjesztését, a delegációk túlnyomó többsége fenntartását fejezte ki a javaslatban foglalt szinte valamennyi új elemmel szemben. A Bizottság vitaanyagok sorozatát terjesztette elő annak illusztrálására, hogy az aggodalmak alaptalanok, különösen a felülvizsgált Alap finanszírozásával kapcsolatban, haladást nem értek el. A március 15-i értekezleten az osztrák elnökség úgy határozott, hogy a javaslatot egyelőre félreteszi.

Ezzel szemben az Európai Parlament május 18-án elfogadta a rendkívül kedvező Berend-jelentést, amelyet a Regionális Fejlesztési Bizottság készített. Bár egy sor módosítást írt elő, a jelentés általában véve támogatta a Bizottság indítványának valamennyi elemét. A Berend-jelentés elfogadását követően május 30-án a Tanács munkacsoportja ismét napirendjére tűzte a kérdést, jóllehet ez az új elem nem változtatta meg a tagállamok álláspontját.

A Bizottság, többek között maga a Bizottság elnöke is, különösen a Tanács soron következő finn, majd 2006, év végén német elnöksége számos kísérletet tett arra, hogy meggyőzze a tagállamokat a javaslat megvitatásának újraindításáról. 2006. végéig azonban nem történt előrelépés.

9. KÖVETKEZTETÉSEK

2006. folyamán az előző három évhez képest korlátozott számú, összesen négy kérelem érkezett a Szolidaritási Alapból nyújtható támogatás iránt. Egyedül a magyar kérelem vonatkozott a Szolidaritási Alap fő alkalmazási területét alkotó olyan jelentős természeti katasztrófára, amelyre a Bizottság indítványozhatta az Alap igénybevételét. A költségvetési hatóság ezt követően jóváhagyta a javaslatot.

Három további kérelmet a regionális katasztrófák feltételei alapján nyújtottak be, ezek közül egy kérelmet – amely a buncefieldi olajraktár felrobbanásával volt

kapcsolatos – a rendeletben megszabott feltételek teljesülésének kétsége miatt az Egyesült Királyság kormánya visszavont, mivel az ipari eredetű katasztrófák esetén nyújtott támogatás általában kizárt (megjegyzés: a Szolidaritási Alapról szóló új rendeletre vonatkozó indítvány kifejezetten utal az ipari katasztrófákra). A 2006. év során második regionális katasztrófaként, az Evrosz folyó kiáradásával kapcsolatban benyújtott görög kérelem alátámasztására előterjeteszett adatok a feltételeknek megfelelőeknek bizonyultak, ezért javaslat született az Alap igénybevételre. A galíciai erdőtüzekkel kapcsolatos kérelmet elutasították, mivel nem felelt meg a rendeletben megszabott feltételeknek.

A 2006. folyamán benyújtott kérelmekkel összefüggésben a Bizottság az alapból összesen 24,4 millió EUR támogatásra tett javaslatot. Az alap 2002-ben történt létrejötte óta a 2004-ben folyósított támogatások után ez volt a második legalacsonyabb éves összeg.

Bár az előző éveknél kisebb mértékben, a 2006. évi tapasztalatok tovább erősítették azt az általános tendenciát, mely szerint a Szolidaritási alaphoz benyújtott támogatási kérelmek alapjának többsége nem az alap fő profilját képező jelentős katasztrófák körébe tartozik, hanem inkább a regionális katasztrófák kivételek feltételeinek felel meg. Ezeknek a feltételeit pedig – amelyeket a Bizottságnak a rendelet előírása szerint a „legszigorúbban" kell vizsgálnia – továbbra is viszonylag nehéz teljesíteni. Továbbra is magas a regionális (kivételes) feltételekre hivatkozó elutasított kérelmek aránya: 60 % körül alakult. A jelentős katasztrófa miatt benyújtott kérelmek, amelyekkel szemben egyetlen mennyiségi kritériumot támasztottak, eddig 100 % arányban kaptak kedvező elbírálást.

A Bizottság továbbra is úgy véli, hogy a Szolidaritási Alap felhasználásának hatékonyságát növelné, ha egyrészt az alap igénybevételéhez egyetlen feltételként a jelenleginél alacsonyabb mennyiségi küszöbértékeket szabnának meg, másrészt eltörölnék a „kivételes" regionális katasztrófa jelenleg alkalmazott (nem mennyiségi jellegű) feltételeit. Ezzel az elutasított kérelmek miatti csalódottság is elkerülhető volna, hiszen a kivételesség feltételeit igen nehéz teljesíteni.

A múltbeli tapasztalatok alapján az ilyen változtatások általában véve semlegesek lennének abban az értelemben, hogy az alap igénybevételére vonatkozó döntések az új kritériumok szerint születnének meg. A feltételek tisztázásával és a nem teljesen egyértelmű regionális feltételek rendeletből kiiktatásával azonban a kérelmező államok világosabb jelzést kapnának arra nézve, hogy áldozzanak-e jelentős forrásokat az EUSZA iránti kérelem elkészítésére. Ezért az új feltételek kézzelfoghatóan hozzájárulnának a „jobb szabályozás" kialakításához.

A fentiek miatt a Bizottság reméli, hogy a Tanács készen áll a Bizottság 2005. április 6-án tett indítványának ismételt megfontolására, amely a Szolidaritási Alap lényeges rendelkezéseit érintő új rendeletre vonatkozik. Ha ezen felül az alapot kiterjesztenék a természeti csapásokon túli egyéb katasztrófákra is, ezzel a Közösség lehetőséget kapna arra, hogy a nem természeti eredetű válságok esetén is kinyilvánítsa szolidaritását.

Annex 1
European Union Solidarity Fund applications received or completed in 2006

Applicant Country	RO	BG	BG	RO	AT	UK	EL	HU	ES
Name and nature of disaster	Spring flooding	Spring flooding	Summer flooding	Summer flooding	Flooding	Explosion	Evros flooding	Flooding	Forest fires
First damage date	15/04/2005	25/05/2005	5/08/2005	2/07/2005	22/08/2005	11/12/2005	13/03/2006	3/04/2006	4/08/2006
Application date*	22/06/05	13/07/05	24/08/05	9/09/05	19/10/05	17/02/2006	22/05/2006	9/06/2006	6/10/2006
Complete information available on	29/12/05	30/09/05	6/10/05	29/12/05	12/1/06	-	13/11/06	21/906	6/10/06
Major disaster threshold (m€)	302.114	103.274	103.274	302.114	1 336.348	3 202 578.000	1 004.136	459.492	3 202.578
Total direct damage (m€)**	489.530	*222.279*	237.446	*1 049.681*	*591.944*	700.00***	*372.26*	519.10	90.96
Category	**major**	**major**	**major**	**major**	regional	(regional)	regional	**major**	regional
Damage/threshold	162.03%	*215.23%*	*229.92%*	347.45%	*44.30%*	*0.02%*	*37.07%*	*112.97%*	*2.84%*
Cost of eligible emergency operations (m€)**	160.867	*144.478*	*190.433*	259.176	196.242	-	*325.00*	*334.51*	*85.15*
Eligible cost/ total damage	32.9%	*65.0%*	*80.2%*	24.7%	*33.2%*	-	*87.30%*	*64.44%*	*93.61%*
Aid/eligible cost	11.69%	*6.73%*	*5.58%*	20.22%	*7.54%*	-	*2.86%*	*4.50%*	-
Aid rate (% of total damage)	3.84%	*4.37%*	*4.48%*	4.99%	*2.50%*	-	*2.50%*	2.90%	-
Date of grant decision	26/07/2006	19/6/2006	19/6/2006	26/07/2006	29/6/2006	-	2007	2007	rejected 2007
Date of Implementation agreement	28/07/2006	21/06/2006	21/06/2006	28/07/2006	20/09/2006	-	2007	2007	-
Aid granted (EUR)	***18°797°800***	***9°722°183***	***10°632°185***	***52°406°870***	**14°798°589**	**application withdrawn**	**(9°306°527)**	**(15°063°587)**	**-**

* Registration of initial application at Commission
** As accepted by Commission
*** Amount could not be verified

Annex 2
Criteria to mobilise the EU Solidarity Fund

Extract from Council Regulation 2012/2002:

"Article 2:

1. At the request of a Member State or country involved in accession negotiations with the European Union, hereinafter referred to as 'beneficiary State', assistance from the Fund may be mainly mobilised when a major natural disaster with serious repercussions on living conditions, the natural environment or the economy in one or more regions or one or more countries occurs on the territory of that State.

2. A '**major disaster**' within the meaning of this Regulation means any disaster resulting, in at least one of the States concerned, in damage estimated either at over EUR 3 billion in 2002 prices, or more than 0,6 % of its GNI.

By way of exception, a **neighbouring Member State or country involved in accession negotiations with the European Union**, which has been affected by the same disaster can also benefit from assistance from the Fund.

However, under exceptional circumstances, even when the quantitative criteria laid down in the first subparagraph are not met, a **region** could also benefit from assistance from the Fund, where that region has been **affected by an extraordinary disaster**, mainly a natural one, affecting the major part of its population, with serious and lasting repercussions on living conditions and the economic stability of the region. Total annual assistance under this subparagraph shall be limited to no more than 7,5 % of the annual amount available to the Fund. Particular focus will be on remote or isolated regions, such as the insular and outermost regions as defined in Article 299(2) of the Treaty. The Commission shall examine with the utmost rigour any requests which are submitted to it under this subparagraph."

Annex 3
Determination of the amount of aid

A progressive system in two brackets is applied whereby a country affected by a disaster receives a lower rate of aid of 2.5% for the part of total direct damage below the "major disaster" threshold and a higher share of aid of 6% for the part of the damage exceeding the threshold. The two amounts are added up.

The threshold is the level of damage defined by the Regulation to trigger the intervention of the Fund, i.e. 0.6% of GNI or EUR 3 billion in 2002 prices. This element ensures that the relative capacity of a State to deal itself with a disaster is taken into account. It also ensures that for the same amount of damage relatively poorer countries receive more aid in absolute terms than richer ones. For extraordinary regional disasters the same method is being applied, meaning consequently that countries affected by those disasters, which by definition remain below the threshold, receive 2.5 % of total direct damage in aid.

Annex 4
Thresholds for major disasters applicable in 2006
(based on 2004 figures for Gross National Income)

(Million EUR)

Country		GNI 2004	0.6% of GNI	Major disaster threshold 2006
AT	ÖSTERREICH	234 184	1 405.103	1 405.103
BE	BELGIQUE-BELGIË	290 703	1 744.220	1 744.220
BG	BALGARIJA	18 927	113.563	113.563
CY	KYPROS	12 297	73.784	73.784
CZ	ČESKA REPUBLIKA	82 560	495.358	495.358
DE	DEUTSCHLAND	2 216 000	13 296.000	**3 202.578***
DK	DANMARK	195 471	1 172.825	1 172.825
EE	EESTI	8 456	50.733	50.733
EL	ELLADA	167 356	1 004.137	1 004.137
ES	ESPAÑA	827 642	4 965.852	**3 202.578***
FI	SUOMI/FINLAND	149 197	895.182	895.182
FR	FRANCE	1 657 132	9 942.792	**3 202.578***
HR	HRVATSKA	27 623**	165.739	165.739
HU	MAGYARORSZÁG	76 582	459.494	459.494
IE	IRELAND	125 714	754.285	754.285
IT	ITALIA	1 343 620	8 061.718	**3 202.578***
LT	LIETUVA	17 591	105.543	105.543
LU	LUXEMBOURG (G-D)	22 643	135.855	135.855
LV	LATVIJA	10 945	65.667	65.667
MT	MALTA	4 203	25.220	25.220
NL	NEDERLAND	489 791	2 938.746	2 938.746
PL	POLSKA	186 029	1 116.176	1 116.176
PT	PORTUGAL	140 465	842.788	842.788
RO	ROMÂNIA	58 947**	353.681	353.681
SE	SVERIGE	281 444	1 688.665	1 688.665
SI	SLOVENIJA	25 905	155.429	155.429
SK	SLOVENSKÁ REPUBLIKA	32 790	196.738	196.738
TR	TÜRKIYE	24 1373	1 448.237	1 448.237
UK	UNITED KINGDOM	1 754 367	10 526.204	**3 202.578***

* ~ EUR 3 billion in 2002 prices
** GDP (GNI not available)